

Euroopa päevad Muhu Põhikoolis

Muhu Põhikooli 8. klass osaleb Comenius programmi projektis „Noored 21. sajandi Euroopas“. See on rahvusvaheline projekt, kus lisaks meie koolile osaleb veel üks Suurbritannia, üks Prantsusmaa ja üks Itaalia kool.

Projekti raames saavad erinevate riikide õpilased omavahel suhelda ja arutada erinevaid noorteprobleeme. Töö ühe osa moodustavad töökohtumised osalevates riikides. Esimene konverents oli veebruari alguses Suurbritannias, kus meie koolist osales 4 õpilast ja 3 õpetajat, ja teine toimus 16.-

20. maini Muhus.

Nüüd siis konverentsist Muhus. Välisriikide õpilased ja õpetajad saabusid Muhusse 16. mai õhtul. Suurbritannia oli esindatud 4 õpilase ja 2 õpetajaga, Prantsusmaa 5 õpilase ja 1 õpetajaga ning Itaalia 1 õpilase ja 2 õpetajaga. Järgmistel päevadel toimusid koolis erinevad esitlused ja tegevused: välisriikide esindajatel oli võimalus külastada koolitunde, teha süüa, tutvuda Koguva muuseumiga ning valmistada seal kaltsunukke, vaadata Nautse külas loomi laiast maailmast, nautida merevaadet

Üügu pangal, külastada Marget Taffelit ning osa saada muhu taidlejate kontserdist.

Kuna õpilased olid majutatud peredesse, siis sisustasid laupäeva majutavad õpilased koos oma pere-dega. Nii õpetajad kui ka õpilased külastasid sel päeval Saaremaa tuntumaid vaatamisväärsusi.

Külalised olid vaimustatud meie kevadisest loodusest ja saare vaikusest ning rahust.

Lahkuti lootuses kohtuda peagi Prantsusmaal.

Triin Hopp

6. aprillil sündis Riina Uisu ja Ahti Liini peresse tütar **Miia-Liisu Liin**.

7. aprillil sündis Marju ja Janek Lemberi peresse tütar **Marta**.

“Kirjad emale” uued etendused

Kuressaare Linnateatri ja Muhu Muuseumi koostöös sündis möödunud suvel Koguva Toomal etendus “Kirjad emale”. Publikuhoovi oli suur ja kuna Tooma köök mahutab ainult 35 vaatajat, otsustasime etendust mängida selgi suvel. Juhan Smuul oleks tänavu tähistanud oma 85. juubelit. Teeme kumarduse Eesti ühele säravamale dialoogimeistrile ja luuletajale.

Etendust “Kirjad emale” mängitakse 27. ja 28. juulil ning 3. ja 4. augustil kl 15 ja 19 ning 5. augustil kl 15.

Etenduses mängivad Tallinna Linnateatri näitlejad Anu Lamp ja Argo Aadli, muusikat teevad Kaido Kelder ja Tiit Kalluste. Loo on lavale seadnud Garmen Tabor Kuressaare Linnateatrist.

Piletid hinnaga 100.- on juba müügil Muhu vallavalitsuses, Orissaare Kultuurimajas, Kuressaare Linnateatri kassas ja Piletilevi müügikohtades üle Eesti.

**Kuressaare
Linnateater
ja Muhu Muuseum**

NB! Algupärase näitemängu “Tähve kosjad” õnnestunud peaproovist ja muuseumide oõ teistest üritustest Muhu muuseumis kirjutab 21. mai Oma Saar.

Päevinäinud peeglid Koguva Kunstitalis

Kord panin ühe peegli juures tähele, et selle keskosa oli – ilmselt niiskuse tõttu – kahjustada saanud ning peegelpinnale olid tekkinud omamoodi mõrakobarad. Justnagu kortsud vanal inimesel, kes on palju näinud.

Fotod vanematest eesti peeglitest on valminud peamiselt kahe viimase aasta jooksul. Valiku aluseks pole olnud peegli ainukordsus ega aastakäik, vaid see, et peegel kuuluks majapidamisse juba aastakümneid, oleks selle loomulik osa. Oluline oli ka dokumentaalsus – ükski pilt pole lavastatud, ühtki detaili pole muudetud – kõik oli nii, nagu oli ja on ilmselt samamoodi ka tänasel päeval.

Peeglite pildistamine on üheks versta-postiks teel, mida nimetaksin kohakogumiseks. See, et ka kõige tavalisemate ning silmatoramatute asjade ja nähtuste puhul saab nende järjepideval vaatlemisel luua üldistuse, mis iseloomustab mistahes inimest, rahvust, kultuuri - nii võiks kokku võtta kohakogumise tähenduse. Fotoaparaat

annab selleks suurepärase võimaluse.

Autorist

Tegemist on minu teise personaalnäitusega (esimene, “Kast ja post ehk Eesti postkast”, fotonäitus Eesti postkastidest, toimus Raevangla Fotomuuseumi fotokeldris Lee 2004. a jaanuaris). Võib öelda, et seekord olen õuest tупpa astunud - postkasti juurest tavaestlase elu- või magamistuppa. Ning ka sauna ja mõnda mahajäätud majja.

Andres Tarto

(s. 1975): õppinud reklaami ja meediat, tegev reklaami- ning aerofotograafia alal (www.taevapiltnik.ee)

NB! Kuna peeglimaterjali

kogumine pole selle näitusega veel kaugeltki lõppenud, siis oleksin väga tänulik, kui annaksite mulle märku mõnest vanast peeglist ja seda eriti siis, kui see asub talle omases keskkonnas. e-post: andres@taevapiltnik.ee

Loe ka Oma Saar 21. mai.

Preemiareis

3. mail toimus Muhu põhikooli parimate õpilaste preemiareis, seekord Tallinna. Kõigepealt läksime Pree-mia jäähalli uisutama, mõ-nede jaoks oli see esimene kord: saime väga palju lusti. Peale seda sõitsime KUMU-sse kunsti nautima, saime eesti kunstiajaloo täispika ekskursiooni. Kunstimuu-seumi tahaks aina uuesti minna, sest näitused vahel-duvad. Meie nägime Priit Pärna töid, triibulist tuba jms. Eriti hea oli autokum-midest valmistatud hiigel-tugitool. Järjekord jõudis loomaia kätte, ka seal võib korduvalt käia. Nägime lõvisid, ahvipoisse, hüljest, kitsekesi jpt, aga kahjuks olid elevant ja kaamel külma ilma eest peidus. Väikse bussitäie õpilaste arvates oli tänavune pree-miareis väga lahe. Anni

Poisid, kelles kõnnib muusika

Meie Maa 9. aprilli numbris kirjutas Irma Järvesalu MintTaara ansamblipois-test: Priit Saaremäel (Muhu põhikooli 9. klass) – bass-kitarr, vokaal Tõnis Lehto (Orissaare gümnaasiumi 10. klass) – elektrikitarr, Robert Vahter (Muhu põhikooli 9. klass) – trummid ning Martin Kolk (Muhu põhikooli 9. klass) – elektrikitarr. Poisid ise ütlevad naljatamisi, et nende ees liikuv teine Muhu bänd – endale nime teinud Maleva – tuleb kord kinni püüda.

Silmapaistnud sõnumeid koolinoortest

Medal Euroopa loodusteaduste olümpiaadilt

Saaremaa ühisgüm-naasiumi 10. klassi õpilane Kristiina Tüür võitis Saksamaal toimu-nud Euroopa Liidu loo-dusteaduste olümpiaadil Eestit esindanud võist-konnas hõbemedali. Kristiina Tüür osales võistkonnas rühma bio-loogina.

Kristiina sõnul võlgneb ta suure tänu Muhu põhikooli õpetajale Riina Hoppile. Mullu saavutas Kristiina Eesti bioloogia-olümpiaadil 9. klasside arvestuses kolmanda koha.

Meie Maa 4. aprill

Muhu noored maletajad said teise koha

Maakonna põhikoolide malekarikavõistlustel Kuressaare põhikoolis mängis seitse neljaliik-melist võistkonda. Võist-lust alustati kahes ala-grupis, millest finaali pääsesid SÜG I ja II ning Muhu ja Kahtla põhikoo-lide võistkonnad. SÜG I võitis kõiki oma vasta-seid. Kõige tasavägisem võistlus toimus neil kokkuvõttes teise koha saanud Muhu põhikoo-liga (Peeter Saartok, Vassel Kivisoo, Risto Ülem, Alari Toomsalu), keda võideti minimaal-selt 2,5:1,5. Kolmanda koha sai Kahtla.

Meie Maa 16. aprill

Kas SINUL on juba krediitkaart? Aga pangalaen?

Olles ühel kargel veebrua-riõhtul NO99 teatri uksest välja astunud, sammusin Rahvusoper Estonia ette ja seisatsin. Sealgi oli äsja lõppenud speaktaakel ning ustest tulvas välja kau-neisse naaritsaisse mähku-nud sädistavaid daame ja kõkutavaid härrasid. Sei-satsin, vaatasin seda hurmavat rahvasumma enda ümber ja tabasin end mõttelt: „Huvitav, kui pal-judel neist on pikaajaline pangalaen?”

Sellises vaimus pani mind juurdlema NO99 etendus „Nafta!”, mille autoreiks ja lavastajaiks Tiit Ojasoo ja Ene-Liis Semper.

„Nafta” on dokumentaal-ne kabaree naftaajastu lõppemisest,” seisab NO-teatri kodulehel (www.no99.ee). Miks per se kabaree? Et kuulutada valusalt salvavat tõe meeldival ja lõõgas-taval viisil! Mis võikski muusikalilembesele eest-lasele meelepärasem olla? Just seesugune ironia on

omane kogu „Naftale” ning paneb vaataja kaasa mõt-lema. Mõnel juhul ka oma väärtushinnanguid revidee-rima ja, miks mitte, muutu-ma paremaks inimeseks. Aga mis meil’s praegu viga on?

Naftavarud maailma kõi-gis maardlais vähenevad ja kriitiline punkt saabub tõe-näoliselt ei aastatuhandete ega -sadade, vaid -kümmete möödudes. Naftavarud vä-henevad, ent mis meil sel-lega asja? Paraku ongi proble-emiks tõik, et enamiku jaoks meist on nafta miskit abstraktset. Abstraktsete ohtudega pole meil aga kombeks tegeleda. Nii võ-tame rõõmsalt tarbimis-laene, ostame uusi asju, sest vanad ... lihtsalt tüü-tavad ära ning naudime kogu seda mitmekesisust, mis vabaturul pakkuda on. Kes saaks seda meile süüks panna? Just, kõik ongi kena, kui vaadata kõrvale faktist, et me käegakat-sutavad rõõmud on taan-datavad sellele samale

„abstraktsele” asjale -naftale.

Enam paremaks ju minna ei saa?

„Nafta” etendub saalis, mis seks otstarbeks lum-mutavalt hästi sobib. Kesk-ruumi asetseb riskükliku-kujuline lava, kahel pool seda aga tõusvas joones asetuvad toolideread: nii on teispool lava istuvad inim-näod peegelpildiks siinpool lava istujaile. Võib näha, kuis veel äsja rөөkiva naeru saatel välja pursatud nae-rupisarad hoopis teist liiki pisaratega asenduvad ning etendust pelgalt kerglaseks veiderdamiseks pidanute näod sootuks tõsise ilme võtavad. Näitlejate palvele tõsta käed need inimesed, kes pangalaenu ega kre-diitkaarti ei evi, reageerib suurem osa publikumist nii siin- kui säälpool lava nihe-lemise ja ebamääraste muietega. „Eestlane on taasorjastatud, ta orjab pankasid ja suurkorpo-

ratsioonel!”

On tõsi, et optimistlikke ennustusi „Nafta” ei paku. See-eest naeru. Mis sest, et sellegi annihileerib eten-duse järel suu ümber kiskuv nutuvõru. Või siiski mitte?

Usutavasti leidub palju neid, kel „Nafta” juba näh-ud; ent neidki, kes seda veel teinud pole, on mitu linnahallitait. Veel äsja toonitati paljude ajalehtede kultuurilisades, et Andrus Kivirähki „Rehepapp” on romaan, mille peaks läbi lugema iga eestlane. Leian, kasutades vähemautori-taarset tooni, et NO99 „Nafta!” on lavastus, mida võiks vaatama minna iga eestimaalane. Ja oma välismaalasest sõbra kaasa võtta.

Helena Läks

Märkus: Allakirjutanu on nüüd täiesti veendunud, et endale kunagi autot ei soeta. Ka mitte kellelegi teisele.

“Südamega püütakse tuult, peaga elatakse” - Raissa Kõvamees

Algust vaata märtsi- ja aprillikuu Muhulastest.

Olli teestega veel kut olli. Põle nee Mann, Liisi ja Anni nii saamatumad üht oln, aga see Saale, see olli ju lihtsast sorelaisk. Aga ju ta omad vitsad ikka sai, kui noorest pärast juba leseks jähi.

Sõuke samma võedukas naene kut Teela olli ka Kia „Tütarlaps kaugelt neemelt”. Kannatas ää kõik, mis külarahval ta ema kohta santi ütelda olli. Nukrutse omaette, kui karjatsepõlve-aege sõber loojakarja läks, tegi koguväiga pattu ja kange tööga sai mõisaproua juure ameti. Lõppeks oskas kenaste metsavahile mehele minna. Ta olli küll sündimisest saadik puruvaene, aga ea peaga ja tark noorik. Ja tööd ta es karda. Ja juu ta oma pattugid inges kahjatses.

Allsalu Riste olli natusse teist nahka. Aga siee põln taa süi. Kui ta peigmies teese naes võttis, es taha ta änam kedagist tükil aal näha. Aga kui siis lesestun sepp tetta neseks tahtis, läks tüdrik oopis Viilipile. Sellesamma peigmehe Gooru vennale. Viilip olli loru ja ta es oln õige mies. Omad lapsedkid naersid tetta.

Ja ukka läks selle Riste elu-armastus selletauid, et ta omad vennad va õiuksed asja untsu aasid.

Kõikse õnnetum asi olli aga Riste jauks see, et ta kaks last pidi matma. Niigid väeti naene kut ta olli kautas kõrvast kaks tuge. Ja ta es ossand isegid Jumalad süüdistata, ikka iseenast ja oma patuste mõtetega elu.

Riste tüdar Tiina raamatud „On lindudel pesad” olli üsna oma ema moodi. Aga taal ollid elus teesed mured ja vaevad. Tundis ennast kut patukott, kui enne pulmi kõima pial olli. Ja oma mehe nimel pidi

võitlema ja vaiva nägema. Ja ema oskas ta olla nagut Kõvamehe naesed kõik. Poega kätel kandes oskas ta mõtelda: „Kunagi ena m

pole ma ükski.” Poja pärast ta läksid sõja aegas, tüdar kainlus, väljamaale, omal süda mehe pärast muret täis. Aga ometigid olli sellel minemisel kena lõpp. Tiina leidis sõjakeerises oma mehe üles ja nüid põln ju änam seda segajad Agathet vahel.

Kõikse õnnelikum Kõvamehe naestest olli aga „Randlaste” Linda. Ta olli ia piaga ja vanamad jõudsid tatta koolita. Tulisema kena tüdrik olli koa. Ja mehi olli tema jauks moailmas vaid üksainumas Karl. Põle teesed selle vastu soan. Mõtles tema teestest, mis ta mõtles, aga tiadis kogu aeg, kedast ta omale tahab ja selle ta ka sai.

Kui teha nüid sõuke pisike kokkuvõte, siis olli Kõvamees oma naesed kir-

Raissa Kõvamees 100

Muhu muuseumi juhataja

Kadri Tüür: “Tema kirjutatud lood Muhu suurperede elust, siinsest naiskultuurist – ja mõningal määral isegi matrarhaadist – neis on sellist jõudu, mida tänapäeva teostes enam ei kohta, kuna seda ei anna ette kujutada, vaid peab olema ise kogenud, et kirjutada osata. Seal on väge sees.”

Areen 25. jaanuar

jutan muhulasteks või muidu eestlasteks, aga kõik ta n a e s e d ollid oma o l e m i s e poolest ikka sõuksed, kut Muhu naesed omal aal ollid - suurte perede emad. Palju lapsi

olli nendel ja palju tööd olli nendel. Mehed ollid kõrvas kut nipsasjad, ikka uhkuse näitamise jauks, mitte võrdseks paariliseks.

Mis ma siis lõpetuseks ütelda oskaksi. Kui voadata Muhu naist nüid ja saja voasta iest, siis muutun põle suurt midagid. Muhu naesed rühmavad ikka tööd tehja. Teevad kasvõi näputööd. Piaasi, et oleks midagid teha. Villvatid ja mütsid kootse ikka ise ja püksipoaridkid õmeltse vahest kodu valmis. See tikkimise ja näputöö annab nii mõnelegid pereemale levaraaha, sest ega siis suures ilmas ep ossata nii uhkeid asju teha kut Muhus. Nüid oo naesed akan õppima uieste koa villa koarimist ja ketramist ja kangasjalgu taguvad juba ammu. Muidu-

gid loomatoimetamist oo vähem kut ennevanaste, aga see põle mitte naeste süü. Riigikord ep lase änam oma pere taris üksi lehma pidada. Nii rikas põle keegid, et võiks omale sõukest asja lubada. Ja põldus muidugid kõiasse rakturiga, aga oma tuhlimoa oo ikka igas peres ja õunabu ja sõstraaid koa.

Aga kui muhu naestel peaks elamiseks oskusest ja mõistusest puudus kätte tulema, siis ep aita küll muu kut Kõvamehe raamatuid lugeda. Nendegid kõrvast soab ju näputööd teha ja supikatelt liiguta. Kui ikka lugeda, mismoodi esiemad pidid akkama soama ja akkama nad said, siis lähb ikka omal kergemaks.

Muhu naesed jäävad ikka sõukseks, tööd oo nendel kogu aeg ja laste puudust põle. Kolm-neli last põlegid miskid aruldus. Ikka oskavad nad kõia pia püsti ja sirge seljaga, olgu elu kui palju nendele kaela tahes ladun. Tulavad ikka püstipäi oma koormaga, uhked kut pulmavankrid. Ikka püüvad nad südamega tuult, aga elavad peaga.

Ja mehed jäävad ikka mõtlema. „Ma ole arjun, et kui ma tule, siis ta oo kodu.”

Irena Tarvis

Pilk raamatunäitusele: Raissa Kõvamees 100.

Ettekandepäeval pildistas Meelis Mereäär.

Õigeusu tulek ja selle mõju Muhus (2)

Eda Maripuu, Muhu Muuseumi teadur-varahoidja

Olukord Muhus

Muhus oli sel ajal väga kõrge kroonutalupoegade protsent, moodustades 73 % talupoegade koguarvust. Seega olid Muhus talupojad ühest küljest niikuinii mõisnikust vähem sõltuvad kui eramõisate talupojad, samas olid renditingimused aga rängad ja ka rentnikul oli õigus peksukaristust määrata. Lisaks eelpoolmainitud põhjusele soodustas usuvahetust ka teatud massipsühhoos, millel Muhus, kus kogukondlikud sidemed olid märksa tugevamad kui mujal Eestis, oli kindlasti oma mõju.

1. jaanuarist 1846. saavutas saksa aadel nn 6-kuulise mõtlemisaja kehtendamise, kus tegelik veneõigeusku salvimine sai toimuda alles pärast 6 kuu möödumist selleks soovi avaldamisest.

See võimaldas mõisnikel usuvahetamise soovi avaldanud talupoegi teiste hirmutamiseks demonstراتiivselt halvemini kohelda. Tollane Muhu pastor ja Saaremaa superintendent Gottlob Alexander von Schmidt ähvardas kiriku sulgeda ja keelduda kiriklikest talitlustest nende puhul, kes olid avaldanud soovi usuvahetuseks.

Kuni usuvahetuseni käis Schmidt laupäeval-pühapäeval Nõmmküla Laasul laste lugemisoskust ja katekismusetundmist kontrollimas. Laste loetamise tarvis oli Laasul Piibel. Schmidt oli küsinud Laasu peremehelt, kas see oma usule truuks jääb. Eitavat vastust saades lubas Schmidt oma jalgadelt selle maja tolmu pühkida ja võttis raamatud kaasa, öeldes, et need muidu oleks mälestuseks jätnud. Kool aga pandi naabriperesse, kus ta asus järgmised 27 aastat.

Muhu rahvalgustajast köster Carl Wilhelm Freundlich võttles usuvahetusega ka nalja- ja pilkelugusid kirjutades. Selleteemalised laulud said tsensuuri tõttu mõistagi ainult käsikirja jääda. Säilinud käsikirjalises laulus „Sarema mehe mõteted 1846. aastal“ nimetab ta Muhu usuvahetajaid viina täis vaatideks, kihelkonna omi laevavarasteks, Mustjalas puudevarasteks, Püha rahvast aidarottideks jne. Sellest hoolimata, et Freundlich oli oma perekonnanime saanud sõbraliku meele pärast ja rahvasuus oli liikvel jutt Freundlich hobusest, kes vastutulevat inimest nähes alati seisma jäi, teades, et peremees alati vastutulijaga vestlusesse astus, oli Freundlich suhtumine talupoegadesse küllaltki üleolev. Nii võib tema Kuressaares 1864. a ilmunud „Põllomees ehk hea nõu põlloussi ärrakautamisest, kündmisest, äästmisest, seemne rehhe-teggust ja mõnda muud armsa marahwale“ lugeda, et suur osa talupoegadest ei tea, kuidas sõnnikutki laotada, rääkimata muudest oskustest.

Pole siis ime, et 1848. aastal esitasid talupojad palvekirja Liival asuva kiriku vene õigeusu kogudusele üleandmiseks.

Hilisema usuvahetuse käigus määras Tamse rentnik Arhtur Buxhøevden

Külasema Pärdi Andruse lesele Tiinale mõisatallis 25 vitsaahoopi peksta, kui kuulis, et see oli usku vaheatanud. Tiina Mätas oli sel ajal viiendat kuud tütre Marega rase. Mare sündis 1861. aastal. Rentnik arvas seda kuuldes, et nuhtlus kulus neile mõlemale ära. Kuna ka õigeusu vaimulike mõisnike poolt vägivallaga oli ähvardatud, polnud selle valguses ühele talunaisele peksta andmine muidugi eriline sündmus – tema olukorrast hoolimata.

Muhu talupoegade arvamus toob Schmidt ära pikema eestikeelse lõiguna oma kirjas, kus ta tsiteerib tema juurde nõu küsima tulnud talupoega. See kirjeldab, kuidas inimesed tervete külade ja valdade kaupa end kirja panemas käivad ja et vene papp neile “keisri uut seadust annab ja neile ka raamatuid annab, kus sees, see seadus luggeda on.” Veelgi enam, talumees teatas, et papp lubas, et „kuninga väggi on teel tullemas, kui nad seia sawad, siis peawad teie nimmed keik kirjutatud ollema; ning olge agga nobbed, kes tagga jääb, jääb seadusest ilma.“ Ka olevat preester lubanud kaitset mõisnike omakohtu vastu. Kuigi Panov jagas ainult eestikeelseid õigeusu palveraamatuid ja katekismuseid, olid talupojad veendunud, et tegemist on uue seaduseraamatuga, mis ka nende ajalikku põlve kergendab.

See, et Riigivarade ministeerium just 1846. aastal jälle kroonutalupoegade kohta käivaid instruksioone oli vastu võtnud, tegi asja ilmselt talupoegade jaoks veelgi segasemaks. Selle näiteks on Maasi kroonumõisa juhtunu, kus kogukonnakohtu kaasistuja Andrus Jaeggi tegi Rahula küla kuppjale Jüri Ratturile ülesandeks sealsetelt peremeestelt küsida, kas nad tahavad, et neid raharendile viidaks.

Järgneb

Issanda taevasseinemise püha

... Jeesus teadis suurepäraselt, et õpilastele saab õpetust anda ainult järgnevaist sündmusist tingitud sügav vapustus. Tema asi oli neid selleks vapustuseks ette valmistada. Nad võtavad vastu jumaliku Hinguse...

Milline aga on selle Hinguse täpne loomus, jääb Isa saladuseks. Õpilased ei võinud teada seda, mida teame meie: Jeesus läks Isa juurde, et Püha Vaim võiks tulla. Sellest alates on Püha Vaim jumaliku Kohaloleku väljendus siin all. Just see, mida nii vastuolulisel kombel võib nimetada **kohalolekuks puudumises**. Ja sellest me mõistame, et kristlik kogemus ei ole **psühholoogiline** (vähemalt mitte oma sisult), vaid **pneumaatiline**. Meie kogemus on Püha Vaimu kogemus ja igaüks teab, et „Vaim“ on kreeka keeles „Pneuma“. Selle kogemusega käivad aga alati kaasas kannatused, palve ja askees. See võib kaasa tuua tagasilööke, vastukajasid tunnetuslikul tasandil, aga me ei tohi seda „inimlikku, liigagi inimlikku“ segamini ajada Püha Vaimuga! Ilusad jumalateenistused, magus viirukihõng, sulnis liturgiline laul, vaimulike kaunid riided, miski ei peaks tekitama meis ihalust tagasi pöörduda iseenese juurde, otsides kõiges vaid meeldivaid emotsioone, mis kutsuks esile naudingu meie religioosuses teadvuses. Ülestõusnud Kristus lahkus sellest maailmast, et Tema Isa Püha Vaim, kes kogu igaviku Temas, Ainsas Neitsist sündinud Pojas, on puhanud, tuleks ja poogiks meid Kristuse külge läbi ristimise armu ja seaks meie südamesse sisse Taevase Kuningriigi täiuslikkuse.

Alles nelipühilt saab taevasseinemine oma tõelise tähenduse. Ometigi oli õpilaste viimse õhtusöömaaja ülilmas lähedaloleks teada antud (ja kuidas suhtume meie kaks tuhat aastat hiljem sellesse tervendavasse teatesse?): „Teile on parem, et ma lahkun, sest kui ma ei lahkuks, ei tuleks Lohutaja teie juurde, aga kui ma ära lähen, siis ma saadan tema teie juurde.“ (Jh. 16,7). „Lohutaja“ on püha Johannese järgi omamoodi Püha Vaimu isikunimi, mis tähendab „See, kes on (kellegi) kõrval“, et talle nõu anda, teda kaitsta, lohutada, kinnitada, toetada. Taevasseinemisest rääkides ei saa me teisiti, kui peame juba mõtlema nelipühile.

Isa André Borrély